

for at skabe bedre mulighed for i særlige tilfælde at tillægge jurister uden for offentlig tjeneste en forhøjelse af pensionsalderen.

For så vidt angår lønniveauet for dommere i Højesteret, landsretterne og byretterne, er *et flertal i udvalget* (12 medlemmer) af den opfattelse, at forholdet mellem lønniveauerne i de tre instanser bør finde sin løsning inden for forhandlingssystemet. Flertallet mener ikke, at der er anledning til, at udvalget giver udtryk for bestemte synspunkter på dette spørgsmål.

Et mindretal (3 medlemmer) mener, at den økonomiske variation i lønniveauerne for dommere i de tre instanser, herunder muligheden for biindtægter, har principiel betydning. Et væsentligt løft i byretsdommernes lønniveau har betydning for en bredere rekruttering ikke mindst på de lavere niveauer. En udjævning af lønforskellen mellem de tre instanser har endvidere den ønskelige konsekvens, at et skift fra byret til appelinstans ikke behøver at være økonomisk eller prestigemæssigt motiveret, men kan ske ud fra en vurdering af, hvor den pågældendes evner og interesser er bedst tilfredsstillende.

Et andet mindretal (1 medlem) anfører, at den ændring, der er sket i byretsstrukturen ved oprettelse af administrative dommerstillinger og ændringerne i den saglige kompetence mellem byret og landsret, tillige fører til et ønske om en generel forhøjelse af lønniveauet i byretterne og til et parallelt lønforløb i byretterne og i landsretterne.

5.3. Justitsministeriets overvejelser

5.3.1. Lønfastsættelsen

Justitsministeriet er enig i udvalgets anbefaling af, at lønfastsættelsen for dommere også fremover bør ske inden for det almindelige forhandlingssystem. Justitsministeriet lægger herved afgørende vægt på, at hverken Dommerforeningen eller staten ønsker at forlade forhandlingssystemet, men det har også væsentlig betydning, at en overførsel af lønfastsættelsen til Folketinget ikke vil medføre en styrkelse af domstolenes uafhængighed i forhold til de øvrige statsmagter.

Der stilles således ikke forslag om lovændringer på dette område.

For så vidt angår forslaget fra Domstolsudvalget om, at betegnelsen for personlige tillæg ændres til den mere dækkende betegnelse »stillingsmæssige tillæg«, må Domstolsstyrelsen i forbindelse med kommende lønforhandlinger tage initiativ til drøftelse af dette spørgsmål.

Justitsministeriet finder i øvrigt ikke at burde tage stilling til spørgsmålet om etablering af et dommerlønudvalg. Et sådant udvalg vil i givet fald skulle

etableres på foranledning af Dommerforeningen og inden for det almindelige forhandlingssystem, og det er således Justitsministeriets opfattelse, at dette spørgsmål må finde sin afklaring uafhængigt af dette lovforslag.

5.3.2. Lønnens størrelse og betydningen for rekrutteringen

Justitsministeriet er enig med udvalget i, at størrelsen af dommerlønnene – blandt mange andre faktorer – kan have betydning for rekrutteringen. Det er således væsentligt, at lønnen har en sådan størrelse, at dommerstillinger er attraktive for et bredt ansøgerfelt, og dette element bør også indgå i forbindelse med forhandlingerne om dommernes lønninger.

På den anden side vil det ikke være muligt at bringe lønningerne op på niveau med de privat praktiserende advokater, der tjener mest. I den sammenhæng skal det endvidere erindres, at advokater i modsætning til dommere har en erhvervs-mæssig risiko og selv skal finansiere deres pensionsordninger.

For så vidt angår den variation, der er i lønniveauerne for de forskellige dommeransættelser, er det Justitsministeriets opfattelse, at også dette spørgsmål mest hensigtsmæssigt drøftes og afklares inden for forhandlingssystemet.

6. Dommeres bibeskæftigelse

Danske dommere udfører i betydeligt omfang opgaver ved siden af deres hovedfunktion ved domstolene. Billedet er dog ikke ens for de forskellige domstolsinstanser. Mange byretsdommere har ikke eller kun i beskedent omfang bibeskæftigelse. For landsdommerne er hyppigheden af bibeskæftigelse væsentlig større, men der er betydelige forskelle mellem de enkelte landsdommeres bibeskæftigelse. For Højesteret gælder, at de enkelte dommere ofte varetager flere hverv ved siden af hovedstillingen. Dommere i Sø- og Handelsretten har også bibeskæftigelse, herunder navnlig hverv som opmænd i voldgiftsager.

Debatten om domstolenes forhold har også omfattet dommeres adgang til bibeskæftigelse. Domstolsudvalget fik bl.a. på den baggrund til opgave at overveje dommernes adgang til bibeskæftigelse ved siden af dommerstillingen.

6.1. Gældende regler og praksis

6.1.1. Forskellige former for bibeskæftigelse

Dommeres bierhverv kan opdeles i offentlig bibeskæftigelse og privat bibeskæftigelse. Ved offentlig bibeskæftigelse forstås hverv som formand for eller medlem af særlige domstole eller af administrative